

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

ททท.สนง.ภาคกลาง เขต 7

ถ.รอบวัดพระธาตุ อ.เมือง จ.ลพบุรี

โทร. 0-3642-2768-9

www.tat7.com

e-mail: tatlobn@tat.or.th

ประชาสัมพันธ์จังหวัดสระบุรี

โทร.0-3631-3433

ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ

จังหวัดสระบุรี

โทร. 0-3622-3723

www.toursaraburi.com

e-mail: info@toursaraburi.com

ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี

โทร. 0-1567-0584

www.saraburitourism.com

e-mail: info@saraburitourism.com

เที่ยวเมืองไทย
...ใกล้กรุงเทพฯ

สนุก สวใจ
Blessing
Central
ใกล้กรุงเทพฯ

เส้นทาง

ไหว้พระสุโขทัยไปสักการ
จังหวัดสระบุรี

สองสักการะรอยพระพุทธบาท
เมืองชัย ณ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร
เมืองขวา ณ วัดพระพุทธราย

สักการะ “หลวงพ่อทองคำ” ณ วัดพระยา
สักการะพระพุทธรูปประจำทิศตะวันออก
ณ วัดศาลาแดง

ชมภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
อายุกว่า 100 ปี ณ วัดสมุทประดิษฐาราม
ปฏิบัติกรรม เจริญพระกรรมฐานในมุนีสงฆ์
ณ วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์)

วัดพระพุทธรูปบาท สาขาธรรมมหาวิทยาลัย

รอยพระพุทธรูปบาท เบื้องซ้าย มีขนาดกว้าง 21 นิ้ว ยาว 60 นิ้ว ลึก 11 นิ้ว เป็นศูนย์รวมความศรัทธาของพี่น้อง ประชาชนชาวไทย และชาวต่างประเทศที่มีมาอย่างยาวนาน และต่อเนื่อง และมีความเชื่อว่าหากใครได้มานมัสการรอยพระพุทธรูปบาทครบ 7 ครั้ง จะได้ขึ้นสวรรค์ จากหลักฐานเดิมเชื่อว่าเป็นอุเทสิกเจดีย์ สร้างขึ้นมาเพื่อแทนองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในสมัยพุทธกาล ชาวลังกาเชื่อว่าพระพุทธรูปเจ้าเสด็จไปประทับรอยพระพุทธรูปบาทไว้หน้าแข้ง ซึ่งรอยพระพุทธรูปบาทที่วัดพระพุทธรูปบาทธรรมมหาวิทยาลัย จังหวัดสระบุรี นับเป็นหนึ่งในจำนวนห้าแห่งที่มีความสำคัญมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระมหากษัตริย์เกือบทุกพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินมานมัสการรอยพระพุทธรูปบาทเป็นประจำทุกปี และถือเป็นพระราชประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลายาวนาน นอกจากนี้ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาจะมีงานประเพณีตักบาตรดอกไม้อัน และแห่เทียนพรรษาพระราชทานเป็นประจำทุกปี

รอยพระพุทธรูปบาท เบื้องซ้ายประดิษฐานอยู่ที่วัดพระพุทธรูปบาทธรรมมหาวิทยาลัย ต.ขุนโขลน อ. พระพุทธรูป

โทร.0-3626-6658,0-3626-6005
โทรสาร 0-3626-8916

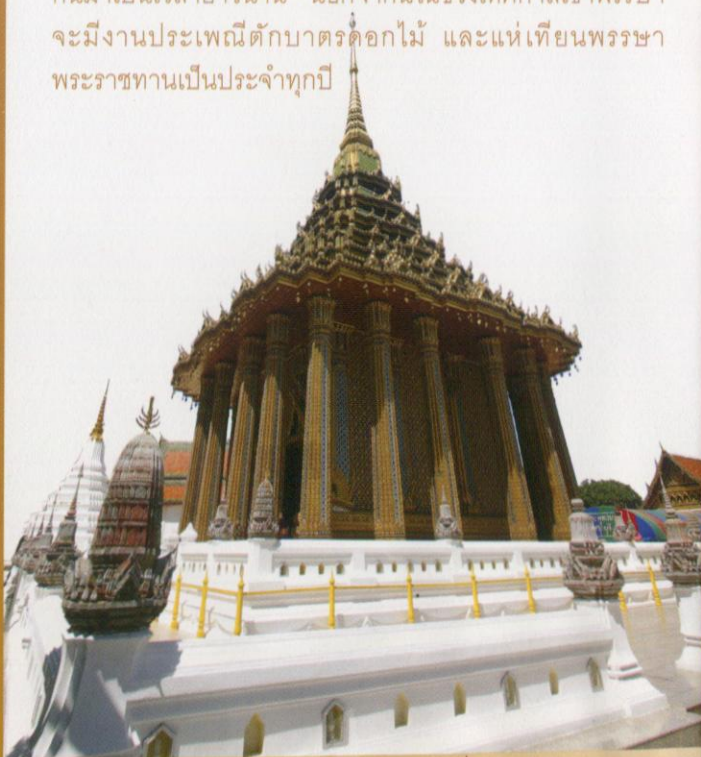
วิหารคลังล่าง

ร่วมสักการะรอยพระพุทธรูปบาท เบื้องซ้าย

ประเพณีตักบาตรดอกไม้อัน ช่วงเข้าพรรษา

มณฑปยอดเดียว หลังคาทรงยอดจอมแหที่ครอบรอยพระพุทธรูปบาท เบื้องซ้ายไว้ เป็นที่สักการะบูชาของชาวพุทธ

วัดพระพุทธรูปบาท สาขาธรรมมหาวิทยาลัย

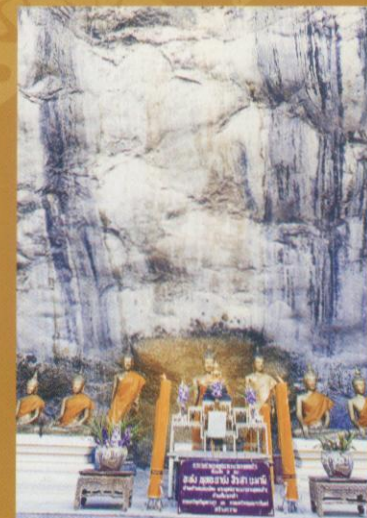

รอยพระพุทธรูปบาท เบื้องซ้าย

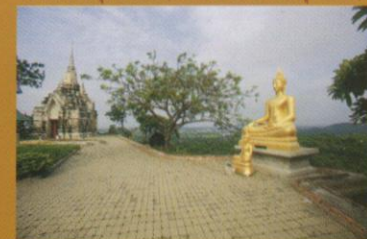

วัดพระพุทธราย เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าทรงธรรม (ราว พ.ศ.2163 – 2171) ซึ่งพบรอยพระพุทธราย หรือเงาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่บนหน้าผามีลักษณะคล้ายพระพุทธรูปประทับยืน เป็นเส้นเงาสีแดงคล้ายดินเทศ สูงประมาณ 5 เมตร ตามตำนานกล่าวไว้ว่า เมื่อครั้งพระพุทธเจ้าเสด็จมาที่เขามาภูกะ(เขาพระฉาย) ได้กระทำพุทธปาฏิหาริย์เพื่อให้ พระฉายาลักษณ์ของพระองค์ปรากฏอยู่ที่หน้าผา และเสด็จประทับรอยพระพุทธรายที่เมืองชวาไว้บริเวณยอดเขา ภายในบริเวณวัดยังพบสิ่งสำคัญอีกมากมาย อาทิ รอยจารึกพระปรมาภิไธยย่อของพระราชนวศานวงศ์หลายพระองค์ พระมณฑปห้ายอด อายุราว 400 ปี

รอยพระพุทธรายเมืองชวา ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระพุทธราย ต.หนองปลาไหล อ.เมือง โทร.0-3630-3169

รอยพระพุทธราย (เงาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า)

ที่วัดคนรอบพระมณฑป ปรนัยเขตเขาพระฉาย

ภายในมณฑปที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรายเมืองชวา

บริเวณหน้าผา วัดพระพุทธราย

วัดพะเยาวิ (พระพุทธรูปทองคำ)

พระพุทธรูปทองคำ หรือชาวบ้าน เรียกว่า “หลวงพ่ทองคำ” เป็นชื่อที่ได้มาจากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรพบว่า พระพุทธรูปองค์นี้มีโลหะทองคำเป็นองค์ประกอบ อยู่ถึง 70 % ปางสมาธิ สกลช่างสมัยกรุงศรีอยุธยา หรือที่เรียกว่าสกลช่างอยุธยา บริสุทธิ ซึ่งเกิดจากการผสมผสานระหว่างพุทธศิลป์อู่ทอง และ พุทธศิลป์สุโขทัย สังเกตได้จากความอ่อนช้อยของพระพักตร์ที่เอบอ้ม ดังคำอุปมาอุปไมยว่า “หน้านาง คางหยิก” นับเป็นพระพุทธรูปทองคำขนาดใหญ่องค์เดียวเท่านั้นที่เล็ดลอดจากการถูกเผาทำลาย เมื่อครั้งเกิดศึกสงครามในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย และยังเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ให้ลูกหลานได้อนุรักษ์ และศึกษาความเป็นมาในอดีต รวมถึงความประณีต วิจิตรงดงามของฝีมือช่างในสมัยนั้น

พระพุทธรูปทองคำ ประดิษฐานอยู่ที่ วัดพะเยาวิ ต.ศาลาริไทย อ.เสาไห้ โทร.0-3633-3075

วัดศาลาแดง

พระพุทธรูปนโรคนไตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ

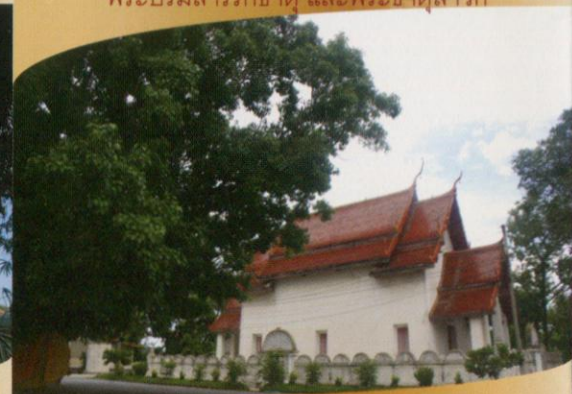
วัดเขาแก้ววรวิหาร

เจดีย์ 5 ยอด ศิลปะล้านนา ที่ประดิษฐาน พระบรมสารีริกธาตุ และพระธาตุสาวก

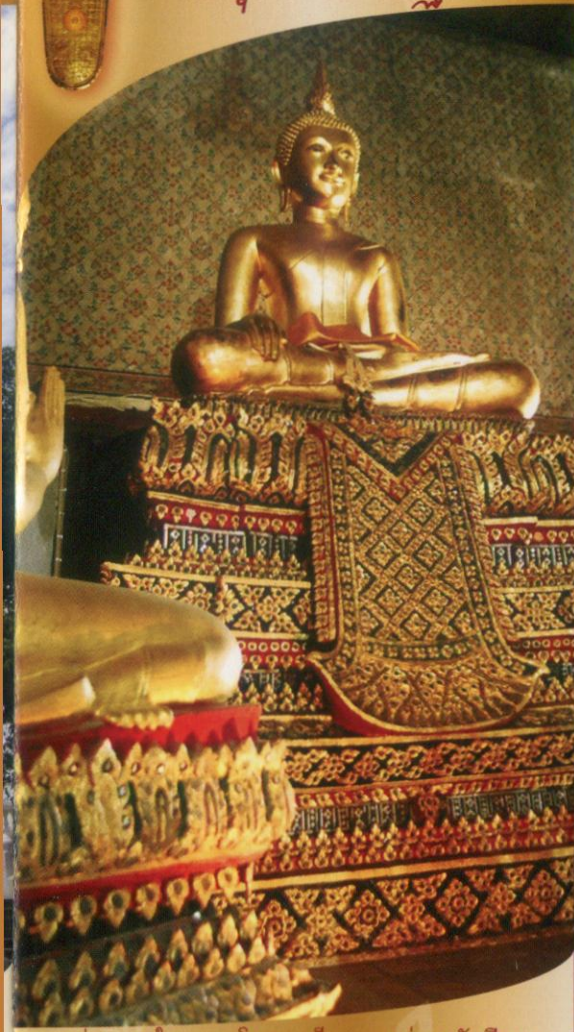

วิหารที่ประดิษฐานองค์พระด้านหน้าวัด

พระอุโบสถ ทรงไทยก่ออิฐถือปูน

วัดสมุทประติษฐาราม

พระประธานในพระอุโบสถ เป็นพระหล่อลงรักปิดทองปางมารวิชัย ศิลปะสุโขทัย

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง อายุกว่า 100 ปี

วัดสูง

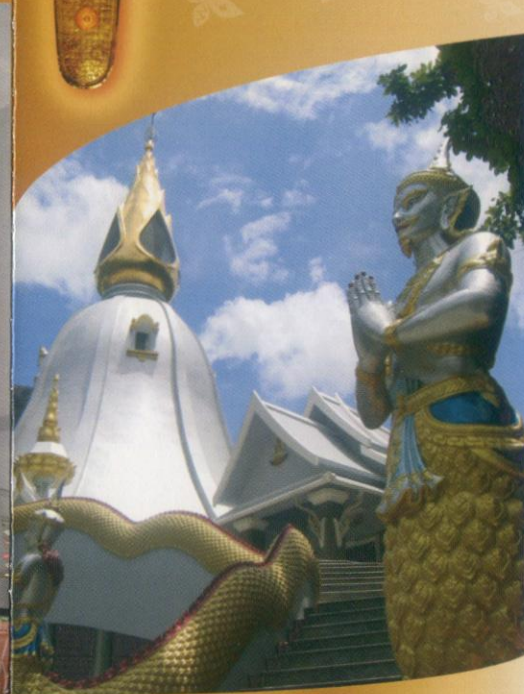

หลวงพ่อศรีพุทธมงคลมุนี (หลวงพ่อดำ)

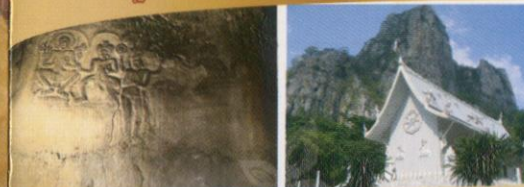

วิหารจตุรมุขสร้างใหม่ อยู่ ด้านข้างของพระอุโบสถ

วัดถ้ำพระโพธิสัตว์

สำนักปฏิบัติธรรม ภายในวัดถ้ำพระโพธิสัตว์

ภาพจำหลักสมัยทวารวดี วัดถ้ำพระโพธิสัตว์ ตั้งอยู่ ต.ทับกวาง อ.แก่งคอย

ถ้ำพระโพธิสัตว์ มีอีกชื่อว่า ถ้ำพระงาม หรือ ถ้ำเขาน้ำพุ ประกอบด้วยคูหาน้อยใหญ่ 6 คูหา คูหาที่มีภาพสลักบนผนังเป็นคูหาที่มีแสงสว่างส่องถึงมากที่สุด ณ ผนังด้านเหนือของคูหาที่มีภาพสลักบนตำศิลปกรรมสมัยทวารวดี เป็นภาพที่ประกอบด้วยรูปบุคคล 6 ภาพ ในอิริยาบถที่ต่างกัน รูปแรกทางขวาที่ลอยสูงเด่น คือ พระโพธิสัตว์ พระผู้บำเพ็ญเพียรครบบารมี 30 รูปที่ 2 พระโพธิสัตว์เห็นสถานที่ ปฏิสนธิ ประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนา และปรินิพพาน รูปที่ 3 ตรัสรู้ จตุราริยสังข์ พระรูปสมมติครบถ้วน พระมหานุรุช ลักษณะมีสิริมหิมาปรากฏแจ่มแจ้ง รูปที่ 4 เป็นภาพเทวบุตรมารสยบพวงเหล้าพลเสนามาร ทำหน้าที่คอยติดตามควบคุมสัตว์ทุกภูมิ รูปที่ 5 สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสด็จประทับใกล้มหาชลธารวัฏฏะ อันหาที่สิ้นสุดมิได้ รูปที่ 6 สมเด็จพระตถาคตทศพลญาณศรีอภัยเมตไตรพุทธเจ้า ประทับเหนืออาสนโพธิบัลลังก์ รูปที่ 7 มหาคชสารบนเทวโลกมีกฤษฏาภินินหารเป็นเทพหัตถ์ ของพระยาเทวบุตรมาร

มัสฌิมาปฏิปทา

มัสฌิมาปฏิปทา แปลว่า ทางสายกลาง หมายถึง ข้อปฏิบัติที่ทำให้บรรลุนิพพานไม่ตั้งหรือหย่อนเกินไป ซึ่งประกอบด้วย สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ

ทางสายกลางที่ว่านั้นเริ่มต้นด้วย ทำความเข้าใจเป้าหมาย ให้ชัดเจนแล้วคิดหาทางไปถึงเป้าหมายนั้นให้ได้

"มัสฌิมาปฏิปทา" เป็นชื่อของหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเขียนโดย

เป็นพระพุทธรูปประจำทิศตะวันออก สร้างโดยกรมการรักษาดินแดน เพื่อถวายความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) และพระองค์ทรงพระราชทานให้แก่ชาวจังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2511 นับเป็นพระพุทธรูปที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากได้สร้างขึ้นเพียง 4 องค์ ในประเทศไทย เพื่อประดิษฐานประจำทั้ง 4 ทิศ ซึ่งประดิษฐานอยู่ในจังหวัดต่างๆ ดังนี้

พระพุทธรูปประจำทิศเหนือ
ประดิษฐานอยู่ที่จังหวัดลำปาง

พระพุทธรูปประจำทิศตะวันออก
ประดิษฐานอยู่ที่จังหวัดสระบุรี

พระพุทธรูปประจำทิศตะวันตก
ประดิษฐานอยู่ที่จังหวัดราชบุรี

พระพุทธรูปประจำทิศใต้
ประดิษฐานอยู่ที่จังหวัดพัทลุง

พระพุทธรูปนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ
ประดิษฐานอยู่ที่ วัดศาลาแดง อ.เมือง

ประชาชนผู้ศรัทธา ขอพรในการเสี่ยงเซียมซี

วัดเขาแก้ววรวิหาร หรือ วัดคีรีรัตนาราม สร้างเมื่อ พ.ศ. 2171 ในรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรม (สมัยกรุงศรีอยุธยา) ต่อมาในรัชกาลที่ 4 (สมัยกรุงรัตนโกสินทร์) เมื่อครั้งพระองค์เสด็จนมัสการรอยพระพุทธรูปเบื้องซ้าย และเบื้องขวา ทรงเห็นว่าพื้นที่บริเวณวัดสงบรวมรื่น แวดล้อมด้วยธรรมชาติเหมาะสำหรับการบำเพ็ญธรรม จึงทรงสถาปนาวัดเขาแก้วให้เป็น พระอารามหลวง พร้อมทั้งรับสั่งให้ เจ้าพระยานิกรบดินทร์ (โต กัลยาณมิตร) เป็นผู้ควบคุมการบูรณะปฏิสังขรณ์ขยายวัดให้ใหญ่กว่าเดิม ภายในบริเวณวัดประกอบด้วย พระอุโบสถทรงไทย ก่ออิฐถือปูน, พระเจดีย์รูปทรงไทย 5 ยอด มีเรือนทาสแบบย่อมุมไม้สิบสองตั้งบนฐาน 3 ชั้น ประกอบด้วยมุขจระนำ 4 ด้าน ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และพระธาตุสาวก, พระปรางค์ 5 ยอด มี 3 มุข มุขกลางด้านทิศใต้ ประดิษฐานพระพุทธรูปปางจำลอง ด้านทิศตะวันออกประดิษฐานพระพุทธรูปปางบำเพ็ญโดยกั ด้านทิศตะวันตกประดิษฐาน พระพุทธรูปปางห้ามสมุทร, ทำหินลาดเป็นทำนน้ำศักดิ์สิทธิ์ในพิธีบรมราชาภิเษกพระมหากษัตริย์ เมื่อครั้งอดีตทางการจะต้องนำน้ำจากทำหินลาดไปเข้าร่วมเป็นน้ำสงในพระราชพิธีราชาภิเษกด้วย

วัดเขาแก้ววรวิหาร ตั้งอยู่ ต.ต้นตาล อ.เส้าไห้ โทร.0-3633-2863,0-3633-3743

ศาลาการเปรียญ ศาลาฉันแบบศาลาโถง ก่ออิฐถือปูน

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง อายุกว่า 100 ปี

วิหารจตุรมุขสร้างใหม่ อยู่ ด้านข้างของพระอุโบสถ

วัดสมุหประดิษฐาราม สร้างขึ้นในสมัย รัชกาลที่ 3 โดยเจ้าพระยานิกรบดินทร์ มหินทรมหากัลยาณมิตร เพื่ออุทิศให้มารดาของท่าน ต่อมาได้ถวายเป็นพระอารามหลวง ในสมัยรัชกาลที่ 4 และทรงเป็นผู้พระราชทานนามให้แก่วัดแห่งนี้ ภายในวัดยังมีสิ่งสำคัญต่าง ๆ อาทิ พระประธาน ปางมารวิชัย สมัยสุโขทัย พระเจดีย์ 8 เหลี่ยม จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ เป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชีวิตของคนไทยในอดีตเมื่อประมาณ พ.ศ. 2400

วัดสมุหประดิษฐาราม ตั้งอยู่ ต.สวนดอกไม่ อ.เสนาห์ โทร. 0-3633-2346

ตราสมุหนายก บริเวณหน้าบันพระอุโบสถ

อำเภอเสนาให้ทุกวันนี้ แต่เดิมชื่อว่า บ้านไผ่ล้อมน้อย ครั้งเมื่อตั้งกรุงเทพฯ เป็นราชธานี ชาวบ้านสระบุรีได้ตัดไม้ต้นหนึ่งส่งล่องน้ำป่าสักไปยังกรุงเทพฯ เพื่อคัดเลือกเสาหลักเมือง แต่ไม้ต้นนั้นมีตำหนิว่า เป็นไม้ที่มีลำต้นคด ไม่ได้รับเลือก ไม้ นั้นได้ลอยทวนน้ำกลับมาตามลำน้ำป่าสัก หลุดลอยอยู่เยื้องหน้าที่ว่าการอำเภอเสนาให้ทุกวันนี้ วันดีคืนดีชาวบ้านก็ได้ยินเสียงหญิงร้องไห้ ดังขึ้นมาจากบริเวณนั้นเสมอจึงได้พากันเรียกหมู่บ้านนั้นว่า “บ้านเสาร้องไห้” กลายมาเป็น “บ้านเสนาห์” มาจนทุกวันนี้ แม้ว่าเรื่องเสาร้องไห้เป็นเรื่องที่เล่าสืบกันมานานแล้ว แต่ชาวบ้านบางคนก็เชื่อกันว่ามีไม้อยู่จริง เมื่อ พ.ศ. 2501 ชาวบ้านค้นพบ และนำไม้ชิ้นขึ้นมาจากใต้ลำน้ำได้สำเร็จปรากฏว่า เป็นไม้ตะเคียนทอง ยาว 13 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.75 เมตร ได้มีการนำเสาไปยังวัดสูง วันที่ 21-22 เมษายน พ.ศ. 2501 ตั้งแต่นั้นมา เมื่อถึงวันที่ 23 เมษายน ทุกปี จะจัดให้มีงานสงฆ์น้ำแม่นางตะเคียนเป็นงานประจำปีเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

วัดสูง ตั้งอยู่ อ.เสนาห์ โทร. 0-3633-2827
ผู้ช่วยเจ้าอาวาส โทร. 0-6087-2643

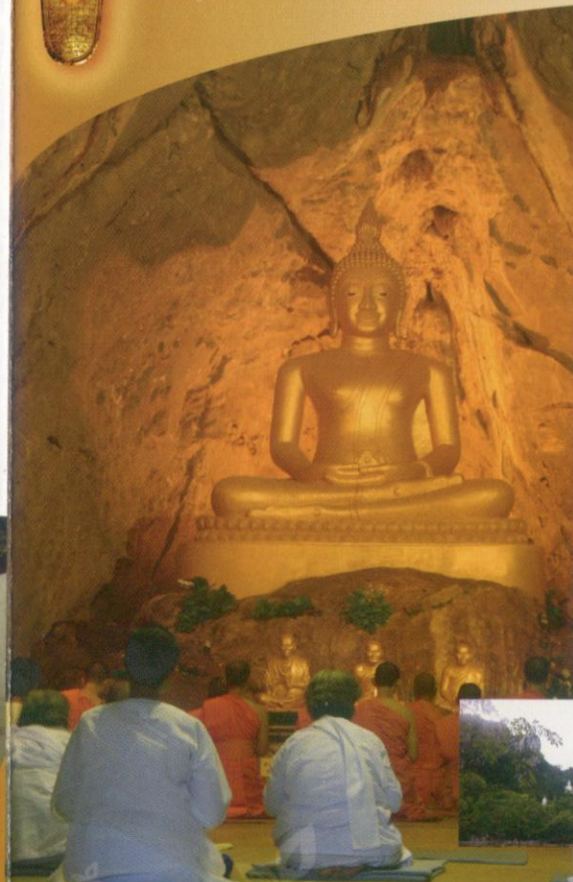
เสาร้องไห้

ทางสายกลางที่วางไว้บนเรือนดินด้วย ฟ้าความเข้าใจ เป้าหมาย ให้ชัดเจนแล้วคิดหาทางไปถึงเป้าหมายนั้นให้ได้ “ทางสายกลาง” เป็นข้อปฏิบัติส่วนตัว ส่วนที่เกี่ยวกับส่วนรวมก็มีทางนำมาประยุกต์ใช้ได้ คืองานของหมู่คณะ จะสำเร็จได้ก็ด้วยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องยึดถือ ทางสายกลาง ก็ย่อมทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์)

วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์) จากหลักฐานพบว่า เคยเป็นที่ประทับพักแรมของกษัตริย์ถึงสองพระองค์ ได้แก่ สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อครั้งเสด็จจาก วังนารายณ์ (จังหวัดลพบุรี) เพื่อเสด็จไปว่าราชการ ณ กรุงศรีอยุธยา และในสมัย สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เมื่อครั้งเสด็จมานมัสการรอยพระพุทธรูป นอกจากนี้ยังพบรอยจารึกอักษรโบราณที่บริเวณผนังถ้ำ ปัจจุบันวัดเขาวง มีการฝึกอบรมปฏิบัติธรรมให้แก่ผู้สนใจทั่วไป และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานจากกรมศิลปากรเพื่อเก็บรักษาไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์) ตั้งอยู่ ต.เขาวง อ.พระพุทธรูป โทร. 0-3633-4744-5

ประชาชนที่สนใจการปฏิบัติธรรม ขณะทำวัตรเย็นในถ้ำ

รอยจารึกอักษรโบราณที่หน้าถ้ำ

เส้นทางไหว้พระสุขใจใกล้กรุง

ไม่ใช่อัตราส่วนจริง

คำอธิบายสัญลักษณ์ในแผนที่

	ที่ตั้งอำเภอ		วัด
	จุดเที่ยวอื่น		ที่เที่ยววัฒนธรรม
	ทางหลวงแผ่นดิน		โรงแรม / รีสอร์ท
	ถนน		ร้านอาหาร
	ทางรถไฟ		ศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยว
	แม่น้ำ		ไร่-สวนองุ่น
	บึงปดท.		

1. P. 820 2. P. 820 3. P. 820